

THE SIXTEEN ADJECTIVES THAT OPEN THE ברכה OF אמת ויציב

The ברכה of אמת ויציב opens with 16 adjectives that describe the רבנו של עולם:

- (1) אמת (2) ויציב (3) ונכון (4) וקיים (5) וישר (6) ונאמן (7) ואהוב (8) וחביב (9) ונחמד (10) ונעים (11) ונורא (12) ואדיר (13) ומתקן (14) ומקבל (15) וטוב (16) ויפה.

We had previously learned that the letter ו' which connects each word represents a means by which to reach 248 words while reciting שמע קריאת:

שולחן ערוך אורח חיים סימן סא' סעיף ג'—בקריאת שמע יש רמ"ה תיבות וכדי להשלים רמ"ח כנגד איבריו של אדם מסיים שליח צבור ה' אלקיכם אמת, וחוזר ואומר בקול רם ה' אלקיכם אמת. *הגה*: ובוה כל אדם יוצא הואיל ושומעין מפיו של ש"צ ג' תיבות אלו (ב"י בשם א"ח). ואם היחיד רוצה ג"כ לאמרם עם השליח צבור, אין איסור בדבר (דברי עצמו). *שולחן ערוך*: ואם הוא קורא ביחיד יכוין בט"ו ווי"ן שבאמת ויציב שעולים צ', והם כנגד ג' שמות ההוי-ה, שכל שם עולה כ"ו וד' אותיותיו הם ל'. *הגה*: ויש עוד טעם אחר בדבר, דט"ו ווי"ן עולין צ', והקריאה נחשבת א', הרי צ"א כמנין השם בקריאתו ובכתיבתו, והוי כאילו אמר ה' אדנ"י אמת (מהרי"ק שורש מ"ב / ל"א / ואגור).

The שולחן ערוך does not consider that the סידור of רב סעדיה גאון does not include a ו' before the word: ויציב'. In addition the שולחן ערוך fails to consider that the סדר רב ישר, נאמן, אהוב, נחמד, נעים, טוב does not provide for a ו' before the words: עמרם גאון.

The origin of the 16 adjectives is as follows:

ספר שבולי הלקט ענין תפילה סימן טז'— זה מצאתי בשם ר' שמואל זצ"ל. ומצאתי לגאונים ז"ל מאמת ויציב עד הדבר הזה אגרת אחת היתה. לפי שכשיסדו מאה ברכות שלחו לגולה: רצונכם לקבל מאה ברכות? שלחו להן: אמת ויציב ונכון וקיים וישר ונאמן ואהוב וחביב ונחמד ונעים ונורא ואדיר ומתוקן ומקובל וטוב ויפה הדבר הזה עלינו. ט"ו ווי"ן זה אחר זה עולין לחשבון צ' וב' היהי"ן (הדבר הזה) הרי ק' כנגד ק' ברכות. וכן כשתחשוב מאמת עד אמת ועד בכלל תמצא ק' אותיות לא פחות ולא יותר. ובשם רבינו שלמה זצ"ל מצאתי י"ח קיומים יש באמת ויציב שתקנום נשיאי ארץ ישראל ושלחום לאנשי יבנה בשעה שתקנו י"ח ברכות של תפלה. וגאוני רומא זצ"ל פירשו דאמת ויציב אקרית שמע קאי דקאמר וטוב הדבר הזה שאמרת לקבל מלכותך.

The רוקח in פרק מג' then adds:

וכן מן אמת ויציב עד עוד זולתך מאה תיבות, כנגד מאה ברכות.

1. In addition, the סידור of רב סעדיה גאון replaces the adjective ואדיר with the adjective: וצדיק.

The רוקח expands on the significance of the 15 letters 'ו':

ט"ו ווי"ן כנגד ששכה משה מן הכסף שעשה לוויין. אמר בלבו אנה שמתי את הכסף? ובאילו ט"ו ווי"ן הזוכר. ט"ו ווי"ן כנגד ט"ו ממי"ן, אתה הוא ה' לבדך אתה עשית את השמים ושמי השמים וכל צבאם והארץ וכל אשר עליה הימים וכל אשר בהם ואתה מחיה את כולם וצבא השמים לך משתחווים; ונגדן שיר ושבחה בישתבח ט"ו, וכן ט"ו שיר המעלות, וט"ו דברים באו למשכן, וט"ו דברים מיוסדים בא' ב' בתילים. וט"ו לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד והממלכה והמתנשא לכל ראש והעושר והכבוד מושל כח וגבורה לגדל ולחזק מודים תפארתך. אבל גבורה אין לחשוב שכבר חשבנו והגבורה, וכן לגדל אין לחשוב שכבר חשבנו הגדולה.

The commentator, ר' פנחס בעל סידור שער רחמים quotes from עיון תפלה that each of the 16 adjectives corresponds with one פסוק in the first two פרשיות of שמע:

- (1) שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד--אמת;
- (2) ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד-- ויציב;
- (3) ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך--ונכוון;
- (4) והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך--וקים;
- (5) ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך--וישר;
- (6) וקשרתם לאות על ירך והיו לטטפת בין עיניך--ונאמן;
- (7) וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך--ואהוב;
- (8) והיה אם שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את ה' אלקיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם--וחביב;
- (9) ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנך ותירשך ויצהרך--ונחמד;
- (10) ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת--ונעים;
- (11) השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחיתם להם--ונורא;
- (12) וחרה אף ה' בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יכולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטבה אשר ה' נתן לכם--ואדיר;
- (13) ושמרתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו לטוטפת בין עיניכם--ומתקן;
- (14) ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך--ומקבל;
- (15) וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך--וטוב;
- (16) למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע ה' לאבותיכם לתת להם כימי השמים על הארץ--ויפה.

TRANSLATION OF SOURCES

ג -Within Kriyat Shema there are 248 words. In order that the congregation recite 248 words representing the 248 bones in a man's body, the prayer leader ends with the words: Hashem Elokaichem Emes and repeats the words: Hashem Elokaichem Emes. Ramah: In this manner those present fulfill their obligation because each one hears the three extra words from the mouth of the prayer leader. If any individual present wishes to repeat those three words along with the prayer leader, it is not prohibited. Shulchan Aruch continues: If someone is praying not in a group of ten men, he should concentrate on the 15 times the letter Vav(6) appears in the Bracha of Emes V'Yatziv. The fifteen times the letter Vav appears equals the number 90 in gematria which is equal to three times the name of G-d. Each name of G-d totals the number 26 which together with the four letters that are in G-d's name equal 30. Ramah: There is another reason to concentrate on the number of times the letter Vav appears. 15 times 6 equals 90; the reading is equal to one which gives you 91. That is the gematria equivalent to G-d's name as it is read and as it written. So it is as if he said: Hashem A-donai Emes.

זו -This is what I found in the name of Rav Shmuel, tz'l. I found in the books of the Gaonim that the origin of the section from the word Emes to the words Ha'davar Ha'Zeh was as part of a letter that Chazal living in Israel after the destruction of the Second Temple sent to the Jews who were living in exile. The letter was sent when Chazal decided to institute the practice of reciting 100 Brachot each day. They asked the Jews who were living in exile whether they would accept upon themselves the practice of reciting 100 Brachot each day. The Jews in exile answered:Emes V'Yatziv . . . Hadavar Hazeh Aleinu. The 15 times the letter Vav appears total 90 in gematria. The two letters Hay that appear in the words: Hadavar Hazeh equal ten. Added to the number 90 gives you a total of 100 representing the 100 Brachot. In addition, if you calculate the number of letters from the word Emes to the second appearance of the word: Emes, you also find 100 letters, not more and not less. In the name of Rabbenu Shlomo, t'zl, I learned that there are 18 affirmations in the Bracha of Emes V'Yatziv which was authored by the leaders in Eretz Yisroel. They were sent to the leaders in Yavneh at the time that the leaders in Yavneh were compiling the Shmona Esrei. The Gaonim in Italy explain: that there is a connection between the Bracha of Emes V'Yatziv and Kriyat Shema. The connection is found when we recite: V'Tov Ha'Davar Ha'Zeh which is a reference to accepting G-d's hegemony over us.

ח -From the words Emes V'Yatziv until Od Zoolasecha you will find 100 words representing 100 Brachot.

רוקה-The 15 times the letter Vav appears represents the fact that after Moshe Rabbenu completed the building of the Mishkan, he forgot what happened to the gold that he used to fashion into hooks. Moshe asked: What did I do with that gold? It is because of the 15 letters Vav that Moshe remembered that he used the gold to make hooks. The 15 letters Vav also represent the 15 times that the letter Mem appears in the following verse: Ata Hoo Hashem . . . Licha Mishtachavim. The 15 letters Vav are also represented by the 15 words of praise that are found in the Bracha of Yishtabach; the 15 Shir HaMaalot; the 15 items that came into the Mishkan and the 15 chapters of Tehillim whose lines follow each other in alphabetical order. The number 15 also represent the number of praises of G-d found in the verse: Licha Hashem Ha'Gedula . . . Modim Tifartecha. The word: Gevura is not to be considered because we already included the word: V'HaGivura. In addition, one should not consider the word: LiGadel because we have already included the word: Ha'Gidulah.